

HET OBJECT VAN DE M A A N D

Een 'vervuursteende' inktvis uit een Maastrichtse tuin

Jiří Frank, Národní muzeum, Václavské náměstí 68, CZ-115 79 Praha 1; Ústav geologie a paleontologie, Přírodovědecká fakulta Univerzita Karlova v Praze, Albertov 6, CZ-128 43 Praha 2, Tsjechië, e-mail: jiri_frank@nm.cz

John W.M. Jagt, Natuurhistorisch Museum Maastricht, de Bosquetplein 6-7, 6211 KJ Maastricht, e-mail: john.jagt@maastricht.nl

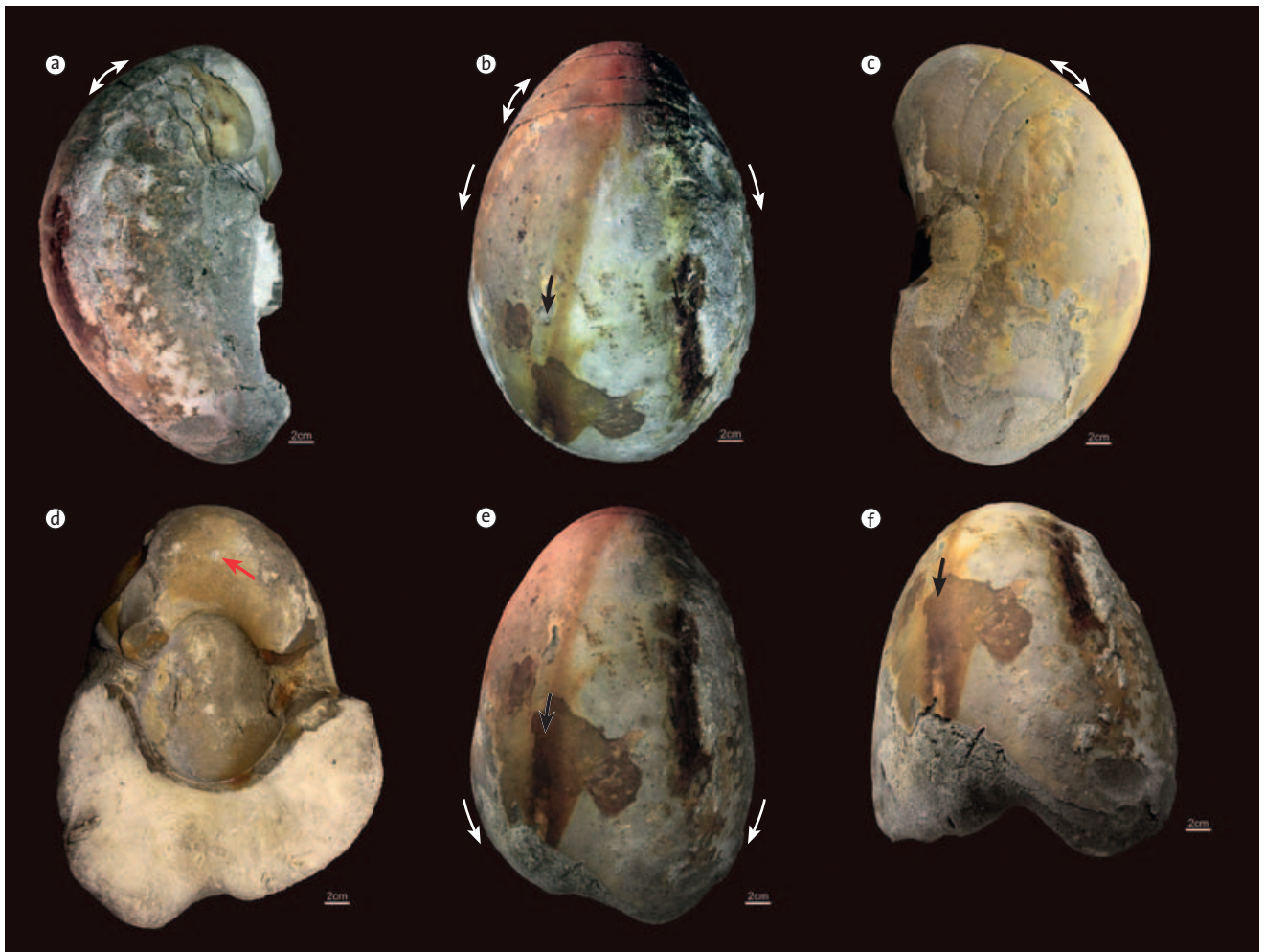
Marion Hendriks, Cannerweg 105, 6213 BA Maastricht

Al sinds de begindagen van de paleontologie van de St. Pietersberg bij Maastricht is bekend dat spiraalgewonden inktvissen (nautilusen, Nautilida) vrij veel voorkomen, meestal in verharde kalksteenbanken die als 'tauw' te boek staan. Voor zover we kunnen nagaan was het FAUJAS SAINT FOND (1802-1804) die als eerste een 'vervuur-

Om het eeuwfeest van het Natuurhistorisch Museum Maastricht extra luister bij te zetten, maken we in 2012 een selectie van aparte, fraaie of anderszins tot de verbeelding sprekende stukken uit de museumcollecties. Het uitgekozen object zal voor de duur van een maand in een wisselvitruine worden geplaatst, met verwijzing naar het hierop betrekking hebbende artikel in het Natuurhistorisch Maandblad van die maand.

steend' exemplaar afbeeldde in plaat 21, fig. 1 van zijn lijvige werk over de St. Pietersberg. Gezien het feit dat er in de tweede helft van de achttiende eeuw zo goed als alleen maar fossielen uit de gangstelsels van de St. Pietersberg werden verzameld, mag er vanuit worden gegaan dat het bewuste exemplaar uit de Nekum Member (Formatie van Maastricht) stamde. FAUJAS SAINT FOND was van mening dat, ondanks kleine verschillen met eerder verzameld materiaal, zijn fossiel wel eens tot de recente soort *Nautilus pompilius* Linnaeus kon behoren. Dit is echter niet het geval: het gaat bij de nautilussen uit het Laat-Krijt van Limburg om louter uitgestorven groepen (JAGT,

FIGUUR 1

Cimomia heberti (BINKHORST VAN DEN BINKHORST, 1861), NHMM 2009 083 (leg. M. Hendriks), vuursteen kern uit de Nekum Member (Formatie van Maastricht) van de St. Pietersberg, via een tuin aan de Mergelweg (Maastricht), linkerflank (a), buikzijde (b), rechterflank (c), windingsdoorsnede, met positie van de sifo gemarkeerd door een rode pijl (d), ventraal-frontaal aanzicht (e) en bovenaanzicht van woonkamer (f). De dubbele witte pijlen in a, b en c duiden de geringere breedte van de laatste fragmocoonkamer aan, terwijl de enkelvoudige pijlen links en rechts in b verwijzen naar de laterale verbreding; de zwarte pijl verwijst naar de afgeronde vernauwing van de woonkamer dichtbij de mondrand (zie ook witte pijlen in e) (foto's: Jiří Frank).